

Laidiens: 31.03.2010., Nr. 51/52

Ministru kabineta noteikumi Nr.302

Rīgā 2010.gada 30.martā (prot. Nr.16 40.§)

Noteikumi par akcīzes nodokļa nodrošinājumiem

*Izdoti saskaņā ar likuma "Par akcīzes nodokli" 32.panta sesto daļu un
Alkoholisko dzērienu aprites likuma 3.panta sesto daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

1.1. kārtību, kādā iesniedz, administrē, dzēš un atdod alkoholisko dzērienu, tabakas izstrādājumu un naftas produktu (turpmāk – akcīzes preces) akcīzes nodokļa nodrošinājumus (turpmāk – nodrošinājumi);

1.2. gadījumus, kad nodrošinājums nav jāiesniedz, un nosacījumus, kurus izpildot akcīzes nodokļa (turpmāk – nodoklis) maksātājam var samazināt nodrošinājuma lielumu;

1.3. atvieglojumus nodrošinājuma reģistrēšanai alkoholiskajiem dzērieniem, kā arī kārtību, kādā alkoholiskos dzērienus atbrīvo no nodrošinājuma iesniegšanas.

2. Nodrošinājumu Valsts ieņēmumu dienestā iesniedz persona, kura likumā "Par akcīzes nodokli" (turpmāk – likums) noteiktajā kārtībā paredzējusi veikt darbības ar akcīzes precēm, piemērojot atlikto nodokļa maksāšanu, un uzņemas atbildību par iespējamā nodokļa parāda samaksu, iesniedzot nodrošinājumu (turpmāk – nodrošinājuma iesniedzējs). Nodrošinājuma iesniegšanu un reģistrāciju apliecina Valsts ieņēmumu dienesta izsniegta nodrošinājuma apliecība.

3. Nodrošinājums nav jāiesniedz komersantam, kas saņēmis speciālo atļauju (licenci) apstiprināta akcīzes preču noliktavas turētāja darbībai un veic vīna vai raudzēto dzērienu ražošanu no savā īpašumā vai valdījumā esošajos dārzos un dravās iegūtajiem produktiem vai savvaļā augošiem augiem (neizmantojot spirtu vai citu saražotos alkoholiskos dzērienus), nodrošinot, ka saražotā vīna vai raudzēto dzērienu kopējais apjoms nepārsniedz 1000 litru kalendāra gadā, un kura speciālajā atļaujā (licencē) tas ir īpaši norādīts, izņemot gadījumus, kad minētais komersants saražoto vīnu vai raudzētos dzērienus pārvieto uz citu Eiropas Savienības dalībvalsti vai likuma 2.panta trešajā daļā minētajām teritorijām, piemērojot atlikto nodokļa maksāšanu.

4. Nodrošinājuma iesniedzējs par nodrošinājumu var iesniegt saistību izpildes apdrošināšanas polisi vai kredītiestādes galvojumu, ja apdrošinātājs, kam ir tiesības veikt apdrošināšanu Latvijā un kas izsniedzis saistību izpildes apdrošināšanas polisi, vai Eiropas Savienības dalībvalstī vai Eiropas Ekonomikas zonas valstī reģistrēta kredītiestāde, tās filiāle vai ārvalsts kredītiestādes filiāle, kurai ir tiesības veikt kredītiestādes darbību

Latvijas Republikā (turpmāk – kredītiestāde), kas izsniegusi kredītiestādes galvojumu, ir ieguvusi nodrošinātāja statusu šo noteikumu VI nodaļā noteiktajā kārtībā (turpmāk – nodrošinātājs). Izvērtējot jautājumu par nodrošinājuma apliecības izsniegšanu vai pārreģistrāciju, grozījumi saistību izpildes apdrošināšanas polisē vai kredītiestādes galvojumā ir vērtējami kopā ar saistību izpildes apdrošināšanas polisi vai kredītiestādes galvojumu, kuros ir izdarīti grozījumi.

5. Nodrošinājumu iesniedz un reģistrē atsevišķi apstiprināta noliktavas turētāja darbībai, reģistrēta saņēmēja darbībai, īslaicīgi reģistrēta saņēmēja darbībai, reģistrēta nosūtītāja darbībai, importētāja, kurš saņem nodokļa markas (turpmāk – importētājs), darbībai un personas darbībai likuma 23.panta septiņpadsmitajā daļā noteiktajā gadījumā.

6. Nosūtot (pārvietojot) akcīzes preces, kurām tiek piemērota atliktā nodokļa maksāšana, izmanto nosūtītāja nodrošinājumu 100 procentu apmērā.

7. Ja reģistrēts nosūtītājs ievie Latvijā akcīzes preces no ārvalsts, kas nav Eiropas Savienības dalībvalsts, vai no teritorijām, kuras minētas likuma 2.panta 3.¹ daļā, pārvietošanai uz komercdarbības vietu, kas norādīta tam izsniegtajā speciālajā atļaujā (licencē) apstiprināta akcīzes preču noliktavas turētāja darbībai, reģistrēts nosūtītājs ir tiesīgs neiesniegt atsevišķu nodrošinājumu reģistrēta nosūtītāja darbībai, ja preču pārvietošanai tiek izmantots apstiprināta noliktavas turētāja nodrošinājums.

8. Valsts ieņēmumu dienests izsniedz vai pārreģistrē nodrošinājuma apliecību (attiecīgi 1., 2. vai 3.pielikums) vai pieņem lēmumu par atteikumu izsniegt vai pārreģistrēt nodrošinājuma apliecību, vai pieņem lēmumu par nodrošinājuma apliecības darbības apturēšanu, atjaunošanu vai nodrošinājuma apliecības anulēšanu.

9. Valsts ieņēmumu dienests var neizsniegt nodrošinājuma apliecību vai nepārreģistrēt nodrošinājumu, ja:

9.1. nav iesniegts iesniegums un visi iesniegumam pievienojamie dokumenti vai arī tajos nav norādīta visa šo noteikumu 34. vai 38.punktā minētā informācija;

9.2. iesniegtā nodrošinājuma apjoms ir mazāks par šo noteikumu 33., 42., 43., 44., 45., 46., 48. vai 51.punktā minēto nodrošinājuma lielumu vai arī nodrošinājuma aprēķins ir nepareizs vai nepamatots;

9.3. persona, kas ir izsniegusi nodrošinājumu, nav ieguvusi nodrošinātāja statusu vai arī to ir zaudējusi šo noteikumu VI nodaļā noteiktajā kārtībā;

9.4. nodrošinājuma iesniedzējam vai personai, kurai ir izsniegta nodrošinājuma apliecība, ir nodokļu parāds (izņemot gadījumus, ja attiecīgo maksājumu termiņi normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir pagarināti un nodrošinājuma iesniedzējs vai persona, kurai ir izsniegta nodrošinājuma apliecība, nodokļu parāda saistības pilda);

9.5. nodrošinājuma iesniedzējs vai persona, kurai ir izsniegta nodrošinājuma apliecība, ir sniegusi Valsts ieņēmumu dienestā nepatiesu informāciju, kas saistīta ar nodokļa samaksu vai nodrošinājuma piemērošanu;

9.6. nodrošinājuma iesniedzējam vai personai, kurai ir izsniegta nodrošinājuma apliecība, gada laikā pirms iesnieguma iesniegšanas vienreizējā vai vispārējā nodrošinājuma apliecība ir anulēta par nodrošinājumu izmantošanu reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpumu;

9.7. iesniegtais nodrošinājums ir paredzēts apstiprināta noliktavas turētāja, reģistrēta saņēmēja vai reģistrēta nosūtītāja darbībai un nodrošinājuma iesniedzējam vai personai, kurai ir izsniegta nodrošinājuma apliecība, nav atbilstošas speciālās atļaujas (licences) vai arī tās darbība ir apturēta.

10. Valsts ieņēmumu dienests var apturēt nodrošinājuma apliecības darbību uz laiku līdz 90 dienām personai, kurai izsniegta nodrošinājuma apliecība, uzliekot par pienākumu novērst konstatētos pārkāpumus, kā arī var pieprasīt personai, kurai ir izsniegta nodrošinājuma apliecība, palielināt nodrošinājuma apjomu līdz 100 procentu apmēram no maksimālā iespējamā nodokļa parāda un var lemt par nodrošinājuma apjoma samazinājuma atbilstību šo noteikumu IV nodaļā minētajām prasībām, ja:

10.1. minētajai personai ir nodokļu parāds (izņemot gadījumus, ja attiecīgo maksājumu termiņi normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir pagarināti un persona nodokļu parāda saistības pilda);

10.2. minētā persona nav samaksājusi naudas sodu, kas piemērots par nodrošinājuma izmantošanu reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpumiem;

10.3. minētā persona ir sniegusi Valsts ieņēmumu dienestam nepatiesu vai nepilnīgu informāciju, kas saistīta ar nodokļa samaksu vai nodrošinājuma piemērošanu;

10.4. minētā persona vai nodrošinātājs neievēro normatīvajos aktos noteikto nodokļa maksāšanas kārtību;

10.5. minētā persona nav iesniegusi Valsts ieņēmumu dienestā pievienotās vērtības nodokļa deklarāciju, nodokļa deklarāciju, pārskatu par akcīzes preču apriti vai pārskatu par nodokļa marku apriti;

10.6. minētā persona nav ievērojusi šo noteikumu 15., 16., 30., 48., 53. vai 54.punktā noteiktās prasības;

10.7. iesniegtais nodrošinājums ir paredzēts apstiprināta noliktavas turētāja, reģistrēta saņēmēja vai reģistrēta nosūtītāja darbībai un nodrošinājuma iesniedzējam vai personai, kurai ir izsniegta nodrošinājuma apliecība, atbilstošās speciālās atļaujas (licences) darbība ir apturēta.

11. Valsts ieņēmumu dienests var apturēt nodrošinājuma apliecības darbību uz laiku līdz 90 dienām personai, kurai izsniegta nodrošinājuma apliecība, uzliekot par pienākumu novērst konstatētos pārkāpumus, kā arī var pieprasīt personai, kurai ir izsniegta nodrošinājuma apliecība, palielināt nodrošinājuma apjomu līdz 100 procentu apmēram no maksimālā iespējamā nodokļa parāda un var lemt par nodrošinājuma apjoma samazinājuma atbilstību šo noteikumu IV nodaļā minētajām prasībām, ja:

11.1 minētā persona nav ievērojusi šo noteikumu 52.punktā noteiktās prasības;

11.2. minētā persona atkārtoti nav iesniegusi Valsts ieņēmumu dienestā pievienotās vērtības nodokļa deklarāciju, nodokļa deklarāciju, pārskatu par akcīzes preču apriti vai pārskatu par nodokļa marku apriti;

11.3. ir zudis pamats šajos noteikumos noteiktajai vispārējā nodrošinājuma apjoma samazināšanai.

12. Lēmums par nodrošinājuma apliecības darbības apturēšanu stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā pieņemšanas, ja lēmumā nav noteikts citādi.

13. Nodrošinājuma apliecības darbības apturēšanas laikā persona, kurai ir izsniegta nodrošinājuma apliecība, neveic vai pārtrauc darbības ar akcīzes precēm, kas var radīt iespējamā nodokļa parāda pieaugumu.

14. Valsts ieņēmumu dienests, pamatojoties uz tās personas iesniegumu, kurai izsniegta un apturēta nodrošinājuma apliecības darbība, 10 darbdienu laikā no dienas, kad tas ir pārliecinājies, ka ir izpildītas lēmumā par nodrošinājuma apliecības darbības apturēšanu noteiktās prasības, atjauno nodrošinājuma apliecības darbību, par to informējot minēto personu. Lēmums par nodrošinājuma apliecības darbības atjaunošanu stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā pieņemšanas, ja lēmumā nav noteikts citādi.

15. Mainoties informācijai, kas norādīta iesniegumā nodrošinājuma apliecības saņemšanai vai tam pievienotajos dokumentos, nodrošinājuma iesniedzējs vai persona, kurai izsniegta nodrošinājuma apliecība, 10 darbdienu laikā pēc attiecīgo nosacījumu iestāšanās par to informē Valsts ieņēmumu dienestu un iesniedz izmaiņas apliecinošo dokumentu kopijas.

16. Ja mainās nodrošinājuma apliecībā norādītie rekvizīti, persona, kurai ir izsniegta nodrošinājuma apliecība, 10 darbdienu laikā pēc attiecīgo nosacījumu iestāšanās iesniedz pārreģistrācijas iesniegumu Valsts ieņēmumu dienestā.

17. Importētājs, apstiprināts noliktavas turētājs Latvijas Republikā, reģistrēts saņēmējs, īslaicīgi reģistrēts saņēmējs un reģistrēts nosūtītājs var izmantot nodrošinājumu, lai saņemtu nodokļa markas. Persona, kas saskaņā ar likuma 26.pantu Latvijas Republikā no citas dalībvalsts ievie vai saņem ar akcīzes nodokļa markām marķējamās akcīzes preces, var izmantot nodrošinājumu, lai saņemtu nodokļa markas, ja saskaņā ar likumu nav iesniegusi nodokļa samaksas apliecinājumu.

18. Valsts ieņēmumu dienestam ir tiesības anulēt nodrošinājuma apliecību, ja:

18.1. persona, kurai ir izsniegta nodrošinājuma apliecība, nav ievērojusi šo noteikumu 13. vai 28.punktā noteiktās prasības;

18.2. Valsts ieņēmumu dienesta pilnvarotajām amatpersonām netiek nodrošināta iespēja deklarētajā darba laikā piekļūt akcīzes preču uzglabāšanas, ražošanas, apstrādes, pārstrādes, sajaukšanas vai marķēšanas vietām vai dokumentācijai.

19. Valsts ieņēmumu dienests anulē nodrošinājuma apliecību, ja:

19.1. persona, kurai ir izsniegta nodrošinājuma apliecība, nav izpildījusi Valsts ieņēmumu dienesta lēmumā par nodrošinājuma apliecības darbības apturēšanu noteiktās prasības;

19.2. persona, kurai ir izsniegta nodrošinājuma apliecība, ir izslēgta no Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra vai komercreģistra;

19.3. persona, kurai ir izsniegta nodrošinājuma apliecība, pēc atkārtota uzaicinājuma nav ieradusies Valsts ieņēmumu dienestā;

19.4. persona, kurai ir izsniegta nodrošinājuma apliecība, ir iesniegusi iesniegumu par nodrošinājuma apliecības anulēšanu;

19.5. iesniegtais nodrošinājums ir paredzēts apstiprināta noliktavas turētāja, reģistrēta saņēmēja vai reģistrēta nosūtītāja darbībai, bet personai, kurai ir izsniegta nodrošinājuma apliecība, atbilstošā speciālā atļauja (licence) apstiprināta noliktavas turētāja, reģistrēta saņēmēja vai reģistrēta nosūtītāja darbībai ir zaudējusi spēku;

19.6. persona, kas izsniegusi nodrošinājumu, ir zaudējusi šo noteikumu VI nodaļā noteiktajā kārtībā saņemto nodrošinātāja statusu;

19.7. saņemts nodrošinātāja paziņojums par kredītiestādes galvojuma atsaukšanu vai saistību izpildes apdrošināšanas polises anulēšanu atbilstoši līgumam ar Valsts ieņēmumu dienestu, kas noslēgts šo noteikumu VI nodaļā noteiktajā kārtībā.

20. Lēmums par nodrošinājuma apliecības anulēšanu stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā pieņemšanas, ja lēmumā nav noteikts citādi.

21. Nodrošinājuma apliecība zaudē spēku, ja beidzies nodrošinājuma apliecības derīguma termiņš vai tā tiek anulēta.
22. Ja nodrošinājuma apliecība zaudējusi spēku, tikusi pārreģistrēta vai tās darbība ir apturēta, tas neatbrīvo nodrošinātāju un personu, kurai ir izsniegta nodrošinājuma apliecība, no iepriekšējām nodrošinājuma saistībām.
23. Valsts ieņēmumu dienests, pamatojoties uz nodrošinājuma iesniedzēja iesniegumu, nodrošinājumu dzēš pēc nodrošinājuma apliecības spēka zaudēšanas vai pārreģistrācijas, ja minēto nodrošinājumu neizmanto un nodrošinājuma apliecības darbības laikā uzņemtās saistības attiecībā uz nodokļa samaksu ir izpildītas.
24. Ja nodrošinājums, uz kuru pamatojoties ir izsniegta nodrošinājuma apliecība, ir dzēsts, tas var tikt izmantots jaunas nodrošinājuma apliecības saņemšanai.
25. Ja nodoklis likumā noteiktajā kārtībā nav samaksāts un netiek samaksāts pēc Valsts ieņēmumu dienesta rakstiska brīdinājuma nodrošinājuma iesniedzējam un parāds radies par darbībām, kuras nodrošinājuma iesniedzējs veicis attiecīgās nodrošinājuma apliecības darbības laikā, Valsts ieņēmumu dienests nodrošinājuma iesniedzēja nodokļa parādu vispirms pieprasa samaksāt nodrošinātājam, nepārsniedzot nodrošinājuma summu. Valsts ieņēmumu dienests ir tiesīgs pieprasīt nodrošinātājam samaksāt nodrošinājuma iesniedzēja nodokļa parādu ne vēlāk kā sešu mēnešu laikā pēc nodrošinājuma apliecības pārreģistrācijas, ja attiecīgo nodrošinājumu pēc nodrošinājuma apliecības pārreģistrācijas vairs neizmanto, vai pēc nodrošinājuma apliecības spēka zaudēšanas.
26. Ja nodrošinājumam tiek izmantoti dažādi nodrošinājuma veidi, nodokļa parāda samaksai nodrošinājumu izmanto šādā secībā:
- 26.1. iemaksātā drošības nauda;
- 26.2. kredītiestādes galvojums vai saistību izpildes apdrošināšanas polise.
27. Ja nodrošinājuma apliecība ir izsniegta, izmantojot vairāku nodrošinātāju galvojumus vai saistību izpildes apdrošināšanas polises, nodokļa parāds tiek segts, proporcionāli sadalot nodokļa parāda summu starp nodrošinātājiem un ievērojot to uzņemto saistību apjomu.
28. Persona, kurai ir izsniegta nodrošinājuma apliecība, informē Valsts ieņēmumu dienestu par nozaudēto vai nozagto nodrošinājuma apliecību divu darbdienu laikā pēc nozaudēšanas vai nozagšanas fakta konstatēšanas.
29. Persona, kurai ir izsniegta nodrošinājuma apliecība, piecu darbdienu laikā pēc Valsts ieņēmumu dienesta pieprasījuma saņemšanas sniedz visu nepieciešamo informāciju par katru procedūru, kas veikta, izmantojot iesniegto nodrošinājumu, un iespējamā nodokļa parāda atbilstību nodrošinājuma apjomam.
30. Persona, kurai ir izsniegta nodrošinājuma apliecība un kas veic darbības ar akcīzes precēm, izmantojot nodrošinājumu – nodokļa marku saņemšanu vai akcīzes preču (izejvielu un gatavās produkcijas) uzglabāšanu un pārvietošanu –, grāmatvedībā nodrošina atsevišķu minēto darbību, tām atbilstošo iespējamo nodokļa parādu un nepieciešamā nodrošinājuma uzskaiti.
31. Šo noteikumu izpildi kontrolē Valsts ieņēmumu dienests.

II. Vienreizējais nodrošinājums

32. Vienreizējā nodrošinājuma lielumu iespējamā nodokļa parāda segšanai nosaka nodrošinājuma iesniedzējs, kurš ir atbildīgs par to, lai vienreizējais nodrošinājums segtu iespējamo nodokļa parādu.